

V projektu namenjam^o
posebno pozornost
sedmim živalskim
vrstam in šestim
habitatom.

Mala čigra
Sterna albifrons

Navadna čigra
Sterna hirundo

Polojnik
Himantopus himantopus

Beločeli deževnik
Charadrius alexandrinus

Črnoglav galeb
Larus melanocephalus

Solinarka
Aphanius fasciatus

Močvirska sklednica
Emys orbicularis

Projekt LIFE MANSALT je namenjen varovanju biotske
raznoverstnosti v območju Natura 2000 v Krajinskem parku
Sečoveljske soline.

Projektne akcije so združene v naslednje sklope:

- vzpostavitev nadzora nad vodnim režimom in obnova v preteklosti degradiranih območij;
- dvig zavesti o pomenu tradicionalnega solinarstva, ki ohranja naravo in omogoča trajnostni razvoj lokalne skupnosti;
- uveljavitev modela dobre prakse uporabe tradicionalnih metod pri obnovi solinskih ekosistemov.

Vrednost projekta: 7.056.366 EUR.

Trajanje projekta: X. 2010 - IX. 2015

Sredstva prispevajo: EU: 3.439.983 EUR, Republika Slovenija
(sredstva Sanacijskega programa za odpravo posledic škode
po visokem plimovanju decembra 2008): 3.106.382 EUR,
Mobitel d.d.: 300.000 EUR, SOLINE Pridelava soli d.o.o.: 210.001 EUR

LIFE+ in Natura 2000

LIFE+ je finančni instrument EU, ki je namenjen izključno varstvu
okolja. Podpira uresničevanje okoljske politike EU, spodbuja projekte,
ki prispevajo k trajnostnemu razvoju, in tiste, ki prinašajo dodano vrednost
v smislu ohranjanja okolja in narave v državah EU. Je tudi glavni
finančni mehanizem za uresničevanje projektov v območjih Natura
2000, kamor so uvrščene tudi Sečoveljske soline.

Natura 2000 je evropsko omrežje posebnih varstvenih območij, raz-
glašeni v državah članicah Evropske unije z osnovnim ciljem ohraniti
biotsko raznoverstnost za prihodnje rodove.

več o LIFE programu:
www.ec.europa.eu/environment/life

več o omrežju Natura 2000:
www.natura2000.gov.si

več o projektu MANSALT:
www.kpss.si

Izdajatelj: SOLINE Pridelava soli d.o.o. / Oblikovanje: Matris Design
Fotografije: Primož Hieng, Reuters, arhiv podjetja / Maj 2011

PROJEKT LIFE MANSALT

Človek in narava v Sečoveljskih solinah
LIFE09 NAT/SI/000376

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

*Projektne sredstva zagotavljata LIFE finančni instrument Evropske skupnosti
in Vlada Republike Slovenije

Posebnost tradicionalnih solin v Sredozemlju je, da ohranjajo razmere za obstoj na slano okolje vezanih rastlinskih in živalskih vrst. Takšna obalna mokrišča sestavljajo različna življenjska okolja, kot so rečno ustje, poloj,

rastišča slanooljubnih rastlin (npr. metličevja), mediteranski slani travnik, združbe metličevja... Obalna mokrišča, posebej tista v Sredozemlju, so močno ogrožena, predvsem zaradi množičnega turizma, pozidave in spremembe rabe; tradicionalne soline v Jadranskem morju so v prejšnjem stoletju skoraj izginile, saj je bila pridelava soli predraga v primerjavi s cenejšo soljo iz severne Afrike. Soline v Sečovljah so zaradi pestrih rastlinskih združb, številnih živalskih vrst in ogroženih življenjskih okolij uvrščene v omrežje Natura 2000, ki na ozemlju Evropske unije varuje in ohranja ugodno ekološko stanje biotsko najpomembnejših območij in rastlinskih ter živalskih vrst.

Ohranitev pestrih življenjskih okolij in vrst v solinah je v veliki meri odvisna od vzdrževanja vodnega režima. Soline obdajajo nasipi, ki jih varujejo pred nenadzorovanim prelitvanjem vod z morja in povodja Dragonje in Drnice. Večina izmed redkih in ogroženih solinskih ptic, med njimi polojnik, beločeli deževnik, sabljarka, mala in navadna čigra, rumeonogi galeb in druge, gnezdi na tleh ali na nasipih. Slabo vzdrževani nasipi ne zadržijo visokih voda ob plimah ali poplavih in voda lahko odplakne jajca in mladiče. Podobno neugodne posledice imajo takšne poplave na druge rastlinske in živalske vrste. Na obrobju solin živeča želva močviriska sklednica pa naseljuje sladkovodno okolje nekdanjega rudnika črnega premoga. Območje se počasi polni z usedlinami, sladke vode je vse manj, s tem pa izginja tudi želvin življenjski prostor.

Legenda:

- kopenska vhoda
- pešpot
- 🚲 kolesarska pot
- - - - meja parka
- ① LIFE center za obiskovalce

Lokacije aktivnosti v okviru projekta:

- Obnova nasipov ob kanalih
- Obnova čelnih nasipov
- Izkop robnih jarkov
- Ekološka obnova močvirja

Muljasti in peščeni poloji, kopni ob oseki

Izlivi rek, estuariji

Sestoji metličja *Spartinion maritimae*

Sredozemska slana travišča *Juncetalia maritimi*

Pionirski sestoji vrst rodu *Salicornia* in drugih enoletnic na mulju in pesku

Sredozemska slanooljubna grmičevja *Sarcocornetea fruticosi*

Aktivnosti za doseg ciljev projekta LIFE MANSALT:

- obnovitvena dela za nadzor vodnega režima predvidevajo obnovo 6.255 m nasipov ob kanalih, 1.580 m čelnih nasipov na morju, izkop 8.000 m robnih jarkov, ki omogočajo učinkovitejšo izmenjavo vode v solnih bazenih in s tem več kisika v vodi, in ureditev 8 hektarjev sladkovodnega močvirja;
- aktivnosti za dvig okoljske zavesti predvidevajo vzpostavitev prenosa slike dogajanja na gnezdiščih solinskih ptic v center za obiskovalce, ki bodo tako lahko priče »resničnostnemu šovu« med solinskimi pticami, organizacijo delavnic za odrasle in mladino o pomenu solin kot območju Natura 2000;
- izdelava modela dobre prakse pri obnovitvenih delih v solinah v sodelovanju z drugimi upravljavci tradicionalnih solin in obalnih mokrišč ter izmenjavo izkušenj pri upravljanju obalnih mokrišč.